

Author: Csanády, Pál
Affiliation: Óbuda University
Title: CIRCULAR RENEWAL FOR FUTURISM
Citation: Metszet, Vol 16, No 5 (2025), pp 32-37,
DOI: 10.33268/Met.2025.5.3

<https://doi.org/10.33268/Met.2025.5.3>

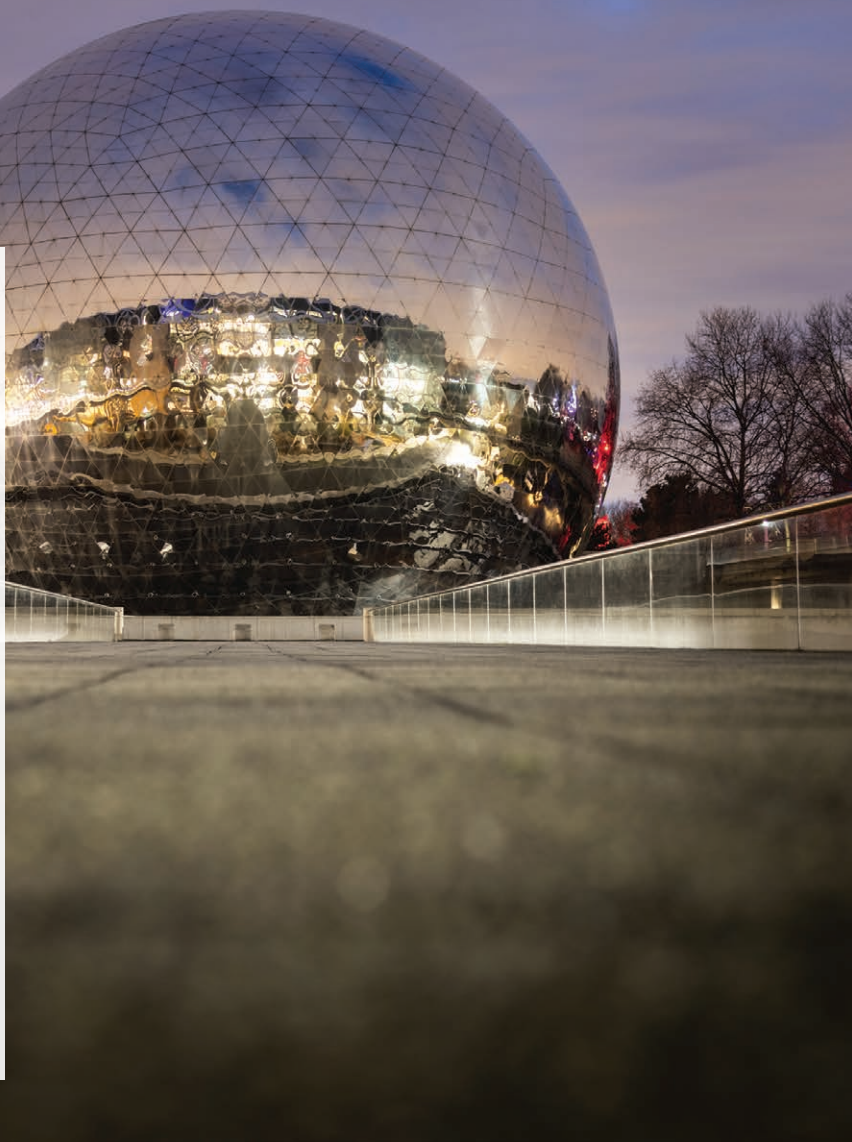
Received: 25 August 2025

Accepted: 08 September 2025

Published: 10 October 2025

LE GÉODE, PARIS, FRANCE; ARCHITECT:
FRANÇOISE RAYNAUD

The spherical La Géode in Paris's Parc La Villette, designed by Adrien Fainsilber (1985), is a key architectural feature, following structures like the Perisphere and Buckminster Fuller's domes. After a six-year closure, the structure underwent a major internal renovation to resolve acoustic and projection issues. While the exterior remains the same, the interior was transformed with a dichroic facade, new panoramic lifts, and a floating staircase. The cinema with a new acoustically isolated inner shell, a semi-spherical screen, a laser projector, and an IMAX 6.0 sound system, creates immersive cinematic experience while respecting the building's original design.

01

KÖRKÖRÖS FELÚJÍTÁS A FUTURIZMUSÉRT

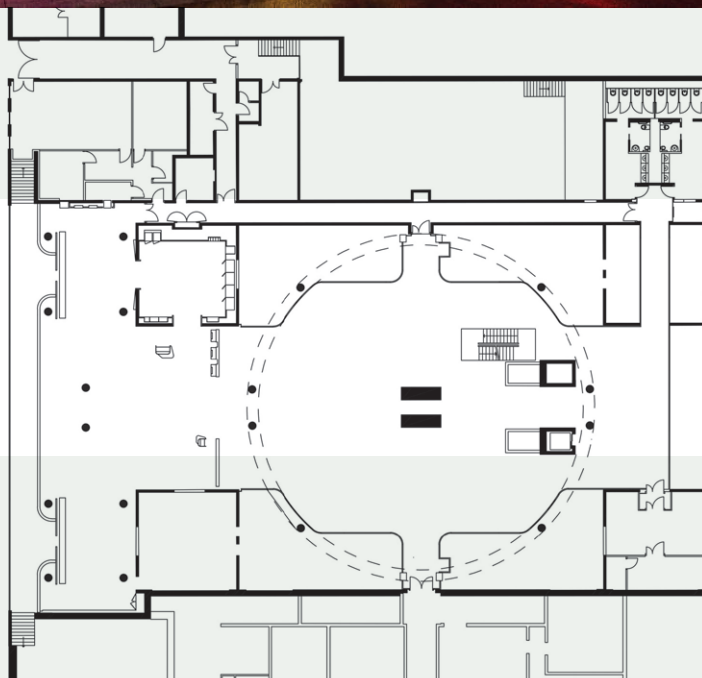
A GEÓDA | PÁRIZS

Építészek számára a Parc La Villette Párizsban kötelezően megtekintendő, akár Tschumi miatt, akár az Ofis arhitekti frissebb apartmanháza miatt, [1] és ha már ott vannak, igen-csak észrevehető a Geóda (La Géode) gömbje, 1985-ből. Bár a maga idejében, a nyolcvanas-kilencvenes években látogatója is rengeteg volt, és maga Mitterrand adta át, gömb formája miatt jegyzik elsősorban. „Hosszú időbe telt, amíg a gömbként elképzelt épületek megvalósult építészeti projektekké váltak. Mindenekelőtt ilyen volt a Drezdában 1928-ban felépült, majd a degenerált művészet példaként 1938-ban lebontott Kugelhaus, az 1939-es New York-i világkiállítás központjaként, egy hatalmas toronnyal együtt megvalósított (majd elbontott), 55 méter átmérőjű gömbépület, a Perisphere. S folytathatnánk a sort a geodézikus gömbszerkezetet feltaláló Buckminster Fuller 1967-es montreali pavilonjától egészen Adrien Fainsilber és Gérard Chamayou 1985-ben, a párizsi Villette parkban felállított, tükröződő felületű gömbépületéig, a La Géode-ig és tovább.” [2]

01

02

03

- 01 Negyven éve csillog La Villette felett a tükörgömb
- 02 A szükséges belső felújítás mellett az alsó szint újult meg – kint és bent
- 03 Földszinti alaprajz

ÉPÍTÉSZ | ARCHITECT
Françoise Raynaud

FOTÓ | PHOTO
Adrien Daste & Loci Anima

SZERZŐ | AUTHOR
Csanády Pál

—A La Géode, az Adrien Fainsilber által megalkotott építészeti és technológiai csoda [3][4] hat éve zárt be, muszáj volt már felújítani, a futurisztikus épületek nem szépen öregszenek, de akusztikai és vetítési problémák is jelentkeztek Franciaország legdrágább mozijában.

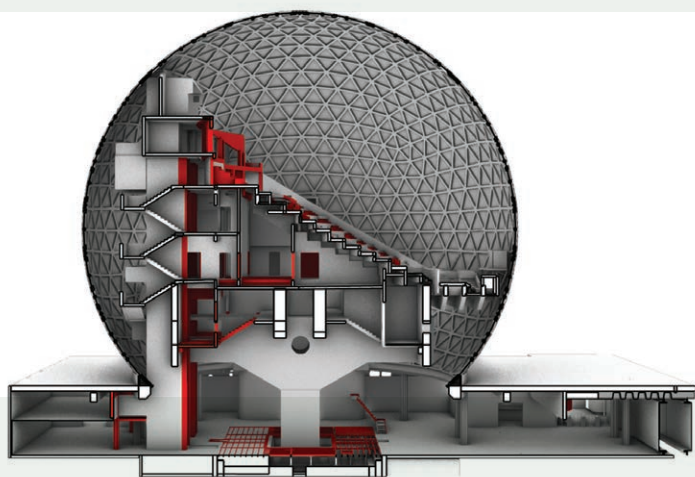
—Betonszerkezete olyan, mint egy gomba, melyet mindössze 4 m² keresztmetszetű központi alátámasztás tart. A felújítást tervező Loci Anima ezt a brutalista mesterművet – spirituális értelemben egy betonkatedrális – úgy újíttotta fel, hogy minden hagyományos mozielemet lecserélt, míg a külső gömb érintetlen maradt. Az illuzionista bűvölet már kívül elkezdődik. Már a belépés előtt elvarázsolja az érkezőt a dikroikus (színszűrő, irizáló) homlokzat, egyfajta kortárs ólomüveg-esztétikát hoz létre, játszik a fényvel és a tükröződésekkel.

—A falakon 360°-ban vetített kép ösztönzi a látogatót a felfedezésre, miközben a fény segítségével újra hangsúlyossá válik az építészeti örökség. Két panorámalift és egy 11 méter hosszú, lebegő lépcső tör át az épületen, a csarnokból az előadóterem bejáratáig vezetve. Az előtérből pedig közelről is megcsodálható a 36 méter átmérőjű gömb alakú szerkezet – kissé ijesztő, mint egy horrorfilm díszlete.

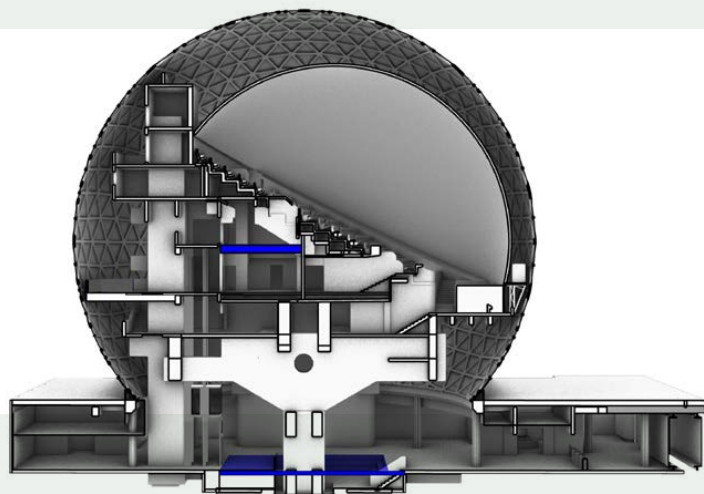
03
05
06
02
09
10
11

04

05

06

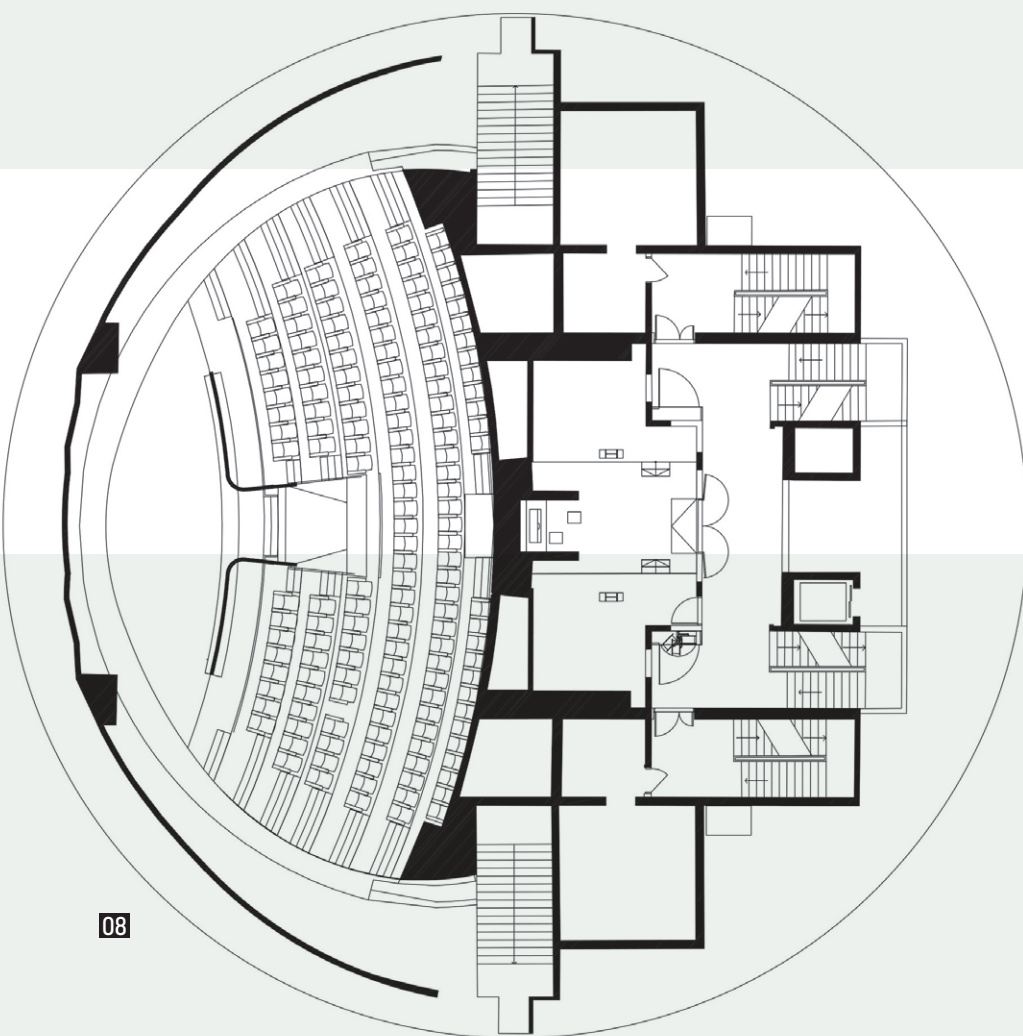
—Az előadóterem új, 1000 négyzetméteres félgömb vásznat kapott, amelyet kifejezetten az új, 4K-s lézerprojektorhoz terveztek, kiegészítve egy IMAX 6.0 hangrendszerrel. A terem akusztikáját is újra kellett tervezni, a külső gömbtől elválasztott új belső félgömbbel, és hangelnyelő felületek beépítésével. [5] A férőhelyek száma 400-ról 286-ra csökkent, de minden ülés egyedi tervezésű, és hat különböző dönthetőségi fokozattal rendelkezik a nézői kényelem érdekében (és a szélső ülésekben is teljes értékű az élmény, tehát hozzájuk). A vetítés előtt azonban a látogatók még egy virtuális felfedezőútra indulnak a Parc de la Villette területén, ahogy maga a geodéziai kupola válik az odakinti világra nyíló ablakká – egy utolsó illúzióval gazdagítva az élményt a film előtt.

04
08
07

*Maga a geodéziai
kupola válik
az odakinti világra
nyíló ablakká*

07

08

- 04 A megújult nézőtér: kevesebb, de színvonalasabb ülés
- 05 Metszet a lebontott szerkezetekkel
- 06 Metszet az új szerkezetekkel: két új födém és új vetítőkupola
- 07 A kupolán a környezet virtuális látványa
- 08 A vetítőterem alaprajza

—La Géode belső felújítása tökéletes szimbiózist teremt a szerkezeti anyagok és a virtuális képi világ között, a videomappinget és a térbeli hangzást is integrálva – egészen a valóságba való visszatérés pillanatáig. A teljesítményből az sem von le, hogy az olimpia előttre tervezett megnyitóra végül csak 2024 végén került sor.

09

10

- 09-10 A földszinti előtér és
büfé a különleges
üvegfelületeknek
köszönhetően lett mai és
futurisztikus
- 11 A felső szinten a brutalista
szerkezet is látható:
tisztelegés a nem is olyan
régóta történelmi szerkezet
előtt

ÉPÍTÉSZIRODA: Loci Anima |
EREDETI TERVEZŐ: Adrien Fainsilber
| ÉPÍTETŐ (TULAJDONOS):
Universcience | ÉPÍTETŐ
(ÜZEMELTETŐ): Pathé Cinémas

IRODALOM

- [1] Videcnik, Spela: OFIS Arhitekti west and east, *Metszet*, Vol 10, No 1 (2019), pp 38-39.
- [2] Kelényi, Béla: „Az üvöltés csendje”, *Pannonhalmi Szemle*, Vol 31, No 3 (2023) hozzáférhető: <https://epa.oszk.hu/03100/03136/00025/pdf/EPA03136_pannonhalmi_szemle_2023_3_094-099.pdf> [utolsó belépés: 2025-09-04].
- [3] Chamayou, Gérard: „La Géode, sa sphère miroir”, in Jean-François Belhoste: *Le Paris des Centralien, Action artistique de la Ville de Paris*, Paris, 2004, pp 98-102.
- [4] Lavalou, Armelle: *La Villette, Cité de la musique, Parc et Grande Halle, Cité des Sciences*, Editions du Patrimoine, Paris 2000, pp 64.
- [5] Antovska, Melita - Bodin, Jean-Baptiste - Delgado, Wari: „Case study: La Geode, Paris - Measurements and simulations of the focussing phenomenon in a discretized hemispherical building”, DAGA 2023, Hamburg, hozzáférhető: <https://pub.dega-akustik.de/DAGA_2023/data/articles/000148.pdf> [utolsó belépés: 2025-09-04].